

GIANRICO CAROFIGLIO PŘECHODNÉ DOKONALOSTI

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

Všechno začalo zdánlivě bezvýznamným telefonátem mého bývalého spolužáka z vysoké školy.

Sabino Fornelli je advokát a zabývá se občanskoprávními případy. Když některý jeho klient potřebuje poradit v trestněprávní záležitosti, zavolá mi, případ mi předá a už o něm nechce nic vědět. Jako spousta právníků, kteří se specializují na občanské právo, si myslí, že trestní soudy jsou nechvalně známé a nebezpečné, a raději se od nich drží dál.

Sabino Fornelli mi zavolal jednoho březnového odpoledne, když jsem si procházel odvolání, které se mělo následující den projednávat u kasačního soudu. Naposledy jsme spolu mluvili před mnoha měsíci.

„Ahoj, Guerrieri, jak se máš?“

„Dobře, a ty?“

„Jako vždycky. Syn mi odjel na tři měsíce studovat do Ameriky.“

„To je skvělé, aspoň bude mít na co vzpomínat.“

„Já taky budu mít na co vzpomínat. Žena mě od jeho odjezdu pořád terorizuje tím, že má o něj strach. Asi se z toho brzo zblázním.“

Ještě několik minut jsme pokračovali ve zdvořilostním rozhovoru a pak jsme se dostali k jádru věci. Dva jeho klienti si prý se mnou chtějí promluvit o jedné velmi choulostivé a naléhavé záležitosti. Když Fornelli říkal *choulostivé a naléhavé*, ztišil hlas způsobem, který mi připadal trochu směšný. Vždyť

nejzávažnější kauza, kterou mi Fornelli do té doby předal, byl nesmírně vzrušující případ jakési urážky, fyzického napadení a neoprávněného vstupu na cizí pozemek.

S ohledem na tuhle zkušenost jsem případy, které Fornelli řadil do kategorie choulostivé a naléhavé, sotva mohl brát vážně.

„Zítra jedu do Říma, Sabino, a nevím, v kolik se vrátím. Po zítří je sobota, takže jim můžeš říct, ať přijdou — spěšně jsem pohlédl do diáře — v pondělí večer, po osmé hodině. O co vlastně jde?“

Následovala krátká pauza.

„Po osmé se mi to hodí. Ale přijdu i já, doprovodím je, ať ti to můžeme vysvětlit společně. Z několika důvodů to bude lepší.“

Ted' jsem krátkou pauzu udělal zase já. Ještě nikdy se nestalo, že by Fornelli s klienty, které svěřoval do mé péče, přišel až ke mně do kanceláře. Chtěl jsem se ho zeptat, jaké důvody má na mysli a proč mi do telefonu nemůže říct víc, ale cosi mi v tom zabránilo. Řekl jsem tedy, že jsme domluvení, že se uvidíme v pondělí o půl deváté u mě, a rozhovor jsme ukončili.

Několik minut jsem uvažoval, o co by se mohlo jednat. Nic mě nenapadlo, a tak jsem se vrátil ke svému odvolání pro kasační soud.

Ke kasačnímu soudu chodím rád. Soudci jsou téměř vždycky slušně připraveni, málokdy během slyšení usnou, předsedové jsou až na nutné výjimky celkem zdvořilí, a to i přesto, že vás žádají, abyste nemluvili moc dlouho a příliš neplýtvali jejich časem.

Na rozdíl od toho, co se děje u jiných soudů, zejména odvolacích, vzbuzuje kasační soud dojem, že na světě je pořádek a soudnictví dobře funguje. To je ovšem jen dojem, protože na světě pořádek *není* a soudnictví dobře *nefunguje*. Ale dojem je to útěšný. Z těchto důvodů mám většinou dobrou náladu, když mám ke kasačnímu soudu jít, i když musím ráno brzy vstávat.

Byl pěkný den, chladný a jasný. I když jsem předpokládal, že letadlo bude mít zpoždění, nakonec odletělo i přiletělo přesně na čas.

Během cesty taxíkem z letiště ke kasačnímu soudu se mi přihodila zvláštní věc. Sotva se auto rozjelo, všiml jsem si, že na pravém předním sedadle je hromádka asi deseti knih v levném brožovaném vydání. Když zahlédnu, že jsou někde v bytě rozložené knihy, hned mě to zaujme. Natož když se mi to stane v taxíku, což opravdu není místo, kde by člověk knihy očekával. Pohlédl jsem na obálky. Bylo tam několik druhořadých detektivek, ale také Simenonova *Červená světla*, Fenoglioova *Soukromá záležitost* a dokonce sbírka poezie Garcíi Lorky.

„Proč s sebou vozíte tolik knížek?“

„Když mám chvilku čas, tak si čtu.“

Správně. Suchá odpověď na stupidní otázku. Co se s kniha-
mi dělá? Čtou se.

„Víte, ptal jsem se vás proto, že není moc... obvyklé, že na-
jdete v taxíku knížky... tolik knížek.“

„Ale to není pravda. Spousta mých kolegů ráda čte.“

Mluvil skoro bez přízvuku a zdálo se, že pečlivě volí slova.
Zdálo se, že s nimi nakládá obezřetně, jako by to byly křehké
a taky trochu nebezpečné předměty. Ostří.

„Aha, jistě, to asi ano. Ale vy tady máte skoro malou knihov-
nu.“

„Já totiž rád čtu několik knížek najednou. Podle nálady. Pro-
to jich tu mám tolik, některé z nich už třeba dočtu, ale nechám
je v autě, tak se mi tu potom takhle trochu nahromadí.“

„Já taky rád čtu několik knih najednou. Co teď zrovna čte-
te?“

„Jeden román od Simenona. Líbí se mi i proto, že příběh
se částečně odehrává v autě, a já jsem v autě pořád. Proto se
mi zdá, že mu líp rozumím. A pak básně od Garcíi Lorky.
Poezii mám moc rád, i když je náročnější. Když jsem unave-
ný, čtu tu druhou.“ Ukázal na jednu z komerčních detekti-
vek. Nezmínil ani jméno autora, ani název a mně to připadalo
správné. Připadalo mi, že ve způsobu, kterým mi vyprávěl
o tom, co právě čte, a v implicitní posloupnosti jednotlivých
knih je jakási přesná, příkrá a rozhodná estetika. To se mi
líbilo. Snažil jsem se mu podívat do obličeje, trochu zběžně
z profilu, trochu na obraz odrážející se ve zpětném zrcátku.
Mohlo mu být tak pětatřicet let, byl bledý a v očích měl stín
nesmělosti.

„Jak to, že jste takový vášnivý čtenář?“

„Když vám to povím, tak mi to nebudete věřit.“

„Povězte.“

„Do osmadvaceti let jsem nikdy knihu nevzal do ruky, kromě
učebnic. Ale musím vám říct jednu věc, měl jsem řečovou vadu,

koktal jsem. Koktal jsem opravdu hodně. To může člověku zničit celý život, víte?“

Přikývl jsem. Pak jsem si ovšem uvědomil, že to nemohl vidět, aspoň ne zřetelně.

„Ano, myslím, že si to umím představit. Ale mluvíte výborně,“ řekl jsem. Myslel jsem však spíš na obezřetnost, rozvážnost, s jakou nakládal se slovy.

„Jenže pak už to dál nešlo. Zašel jsem k logopedovi a začal chodit do kurzu, abych se koktání zbavil. A v tom kurzu po nás chtěli, abychom četli knihy, nahlas.“

„Tak takhle jste začal číst?“

„Ano. Objevil jsem knihy. Pak kurz skončil a já jsem se čtením nepřestal. Říká se, že v životě se nic neděje náhodou. Možná jsem koktal proto, abych objevil knihy. Nevím. Ale můj život se od té doby úplně změnil. Teď už si ani nedokážu vzpomenout, jak jsem dřív trávil čas.“

„Hm, to je pěkný příběh. Byl bych rád, kdyby se něco podobného stalo i mně.“

„Jak to myslíte? Vy čtete nerad?“

„Ne, naopak, já čtu hrozně rád. Čtení mám asi ze všeho nejradši. Chtěl jsem říct, že by se mi líbilo, kdybych zažil něco tak mimořádného jako vy.“

„Aha, chápu,“ řekl. A pak už jsme mlčeli po celou dobu, co auto plynule projíždělo preferenčním pruhem ulice Ostiense.

Dojeli jsme na náměstí Cavour, aniž bychom někde uvízli v zácpě. Můj přítel taxikář-čtenář zastavil, vypnul motor a otočil se ke mně. Myslel jsem, že mi řekne, kolik mám zaplatit, a sáhl jsem pro peněženku.

„Pamatuju si jednu větu Paula Valéryho...“

„Ano?“

„Zní nějak takhle: Nejlepší způsob, jak naplnit své sny, je probudit se.“

Na pár okamžiků jsme se na sebe zadívali. V očích toho muže bylo něco víc než nesmělost. Jako by byl zvyklý se bát, disciplinovaně strach ovládal, a přitom si uvědomoval, že se ho

nikdy nezbaví docela. Myslím, že jsem se tvářil užasle. Snažil jsem si vzpomenout, jestli jsem od Valéryho někdy něco četl. Nebyl jsem si jistý.

„Napadlo mě, že by vás tahle věta mohla inspirovat, vzhledem k tomu, co jste říkal předtím. O té změně. Nevím, jestli se to stává i ostatním, ale já si rád povídám o tom, co čtu. Když opakuju nějakou větu, kterou jsem četl, nebo myšlenku nebo básničku, připadá mi, že jsem tak trochu jejím autorem. To se mi moc líbí.“

Poslední slova řekl téměř omluvným tónem. Jako by si na jednou uvědomil, že by mě tím mohl obtěžovat. Proto jsem rychle odpověděl.

„Děkuji. Mně se to stává taky, už odmalička. Nikdy jsem to ale nedokázal tak dobře vyjádřit.“

Než jsem vystoupil z auta, podal jsem mu ruku, a zatímco jsem odcházel za svými advokátskými povinnostmi, pomyslel jsem si, že bych raději zůstal s taxikářem a povídal si s ním o knihách i o jiných věcech.

Dorazil jsem víc než o hodinu dřív. Proces jsem velmi dobře znal, vůbec nebylo třeba, abych si papíry znovu procházel, a tak jsem se rozhodl, že se trochu projdu. Přešel jsem Tiberu přes most Cavour. Voda byla žlutozelená, vrhala třpytivé rtuťovité odlesky, které mi — neznámo proč — zlepšily náladu. Ulice byly téměř prázdné, zvuky aut a lidské hlasy byly nezřetelné a tlumené. Zaplavil mě silný a nádherně nesmyslný pocit obrovského klidu, který jako by tam byl připraven přímo pro mě. Někdo řekl, že chvíle štěstí přicházejí překvapivě a někdy — často — si toho ani nevšimneme. To, že jsme byli šťastní, zjistíme vlastně až zpětně, což je opravdu dost hloupé. Zatímco jsem kráčet směrem k Ara Pacis, vytanula mi na mysli dávná vzpomínka.

Se dvěma kamarády jsem se připravoval na poslední zkoušky těsně před státnicemi. Skamarádili jsme se právě proto, že jsme se společně učili, zároveň jsme psali diplomku a ve stejnou

dobu skládali státnice. Byly to okolnosti, které v jistých okamžicích alespoň na čas spojují. Vlastně jsme byli každý jiný a měli jsme toho opravdu velmi málo společného. Tak třeba plány do budoucna — oni plány měli, já ne. Oni se zapsali na práva proto, že se chtěli stát soudci, a to bez jakýchkoli pochybností a s největším odhodláním, já jsem se zapsal na práva proto, že jsem nevěděl, co mám dělat.

Co se týče jejich odhodlání, měl jsem z něho smíšené pocity. Jedno moje já se na ně dívalo povýšeně. Připadalo mi totiž, že moji kamarádi mají trochu omezené perspektivy a jejich sen je dost průměrný. Druhé moje já jim ovšem jasnost perspektiv, tu nádherně konkrétní vizi vytoužené budoucnosti, závidělo. Moc dobře jsem svým pocitům nerozuměl, neuměl jsem si je vysvětlit, ale přístup mých kamarádů se mi zdál uklidňující. Byla to protilátka na úzkost, která provázela můj nejasný pohled na svět.

Hned po státnicích, aniž by si udělali opravdové prázdniny, se moji kamarádi začali zarputile připravovat na konkurz. Já jsem se začal zarputile flákat. Bez nějakého obzvlášť velkého odborného přínosu jsem docházel do advokátní kanceláře zaměřené na občanské právo, snil jsem o tom, že začnu chodit na blíže neurčené přednášky na zahraničních univerzitách, uvažoval jsem, že se zapíšu na fakultu literatury, pomýšlel jsem na to, že se budu věnovat psaní románu, který změní život jak mně, tak jeho početným čtenářům; od jeho byt' jen rozepsání jsem však naštěstí upustil. Jak je vidno, byl jsem vyhraněný typ s jasnými názory.

A když pak byl vyhlášen konkurz na několik soudcovských míst, právě v duchu svých jasných názorů jsem se neočekávaně rozhodl podat přihlášku i já. V okamžiku, kdy jsem to řekl Andreovi a Sergiovi, jsme upadli do jakýchsi divných, lehkých rozpaků. Ptali se mě, jestli to myslím vážně. Dobře věděli, že na rozdíl od nich jsem od státnic na učebnice ani nesáhl. Já jsem odpověděl, že se budu učit ty tři měsíce, které do písemných zkoušek ještě zbývají, a že to prostě zkusím. Možná

během přípravy na konkurz přijdu na to, co chci vlastně v životě dělat.

Opravdu jsem se během těch pár měsíců snažil učit a tajně jsem doufal, že budu mít kliku, že to nějak zaonačím, že se mi to nějakým zázrakem podaří. Přesně v tohle doufají lajdáci.

Jednoho únorového rána uprostřed pitomých osmdesátých let se tedy Andrea Colaiani, Sergio Carofiglio a Guido Guerrieri vydali starou Alfou Romeo Alfasud, půjčenou od Andreova otce, do Říma, aby se zúčastnili písemných zkoušek v rámci konkurzu pro kandidáty na profesi soudce.

Z této cesty si pamatuju pouze pár výjevů — benzinové pumpy, kávu, cigaretu, záchod, půlhodinový ohromující liják uprostřed Apenin —, ale celkově pocit lehkosti a bezstarostnosti. Trochu jsem se učil, ale ne tolik, abych mohl říct, že jsem do toho podniku opravdu investoval stejně jako moji kamarádi. Neměl jsem co ztratit, a kdybych to nezvládl, což bylo vysoce pravděpodobné, nikdo by to nemohl považovat za neúspěch.

„Proč vy tam vlastně, pane Guerrieri, jedete?“ zeptal se mě najednou znovu Andrea a ztlumil hudbu. Poslouchali jsme kazetu, kterou jsme si nahráli na cestu; bylo na ní *Have You Ever Seen the Rain, I Don't Wanna Talk About It, Love Letters in the Sand, Like a Rolling Stone, Time Passages* a v okamžiku, kdy mi Andrea otázku položil, hrál myslím Billy Joel *Piano Man*.

„Nevím. Chci to zkusit, ze srandy, co já vím. I kdyby mi to vyšlo, určitě bych práci soudce nepovažoval za své poslání. Já určitě nejsem tak zapálený jako vy.“

Přesně tahle věta lezla Andreovi na nervy, protože se trefovala do černého.

„Co to sakra kecáš? Jak zapálený? Co to máš s tím posláním? Prostě bych tu práci chtěl dělat, láká mě to, myslím, že mě bude bavit — že by mě bavila,“ z pověřčivosti se opravil, „mohl bych dělat něco užitečného,“ řekl Andrea.

„Já taky. Myslím, že společnost... svět se mění zdola. Myslím si, že když někdo dělá soudce — samozřejmě když ho dělá dob-

ře —, tak se na proměňování světa podílí. Zbavuje ho korupce, kriminality, zkaženosti,“ dodal Sergio.

Jeho slova si pamatuju velmi dobře, a když si na ně znovu vzpomenu, mám z nich neurčitý pocit, něco mezi sympatiemi a zděšením. Z toho, jak potom tyto naivní ambice zmizely ve vražedných spárách života.

Chtěl jsem něco namítnout, ale pak jsem si zmateně pomyslel, že na to nemám právo, protože jsem svévolně naboural jejich sny. Tak jsem jen pokrčil rameny a znovu zesílil magnetofon právě v okamžiku, kdy dozníval hlas Billyho Joela a rozezvučovala se kytara Creedence Clearwater Revivalu: *Have You Ever Seen the Rain*. Venku se zrovna přehnala bouřka.

V rámci konkurzu bylo třeba projít třemi písemnými zkouškami: z občanského, trestního a správního práva. Jejich pořadí se pokaždé rozhodovalo losem.

Tentokrát se začalo právem správním — byla to oblast, o které jsem nevěděl zhora nic, a tak jsem to po třech hodinách vzdal a své skryté a pošetilé naděje pustil k vodě. Prostě to tak mělo dopadnout, ty posuvné dveře, které vedly do světa dospělých, pro mě měly ještě zůstat zavřené. Já jsem zůstal v předpokoji a měl jsem tam zůstat ještě dost dlouho.

Během let, které přišly a odešly, jsem někdy přemýšlel o tom, jaký můj život mohl být, kdybych na konkurzu jakýmsi náhlým hnutím štěstěny uspěl.

Odešel bych z Bari, stal bych se jiným člověkem a možná bych se už nevrátil. Jako se to stalo Andreovi Colaianimu, který u konkurzu uspěl, odešel dělat prokurátora někam daleko od svého domova, ale později musel své přesvědčení, že opravdu může sám změnit svět, přehodnotit.

Sergio Carofiglio konkurzem neprošel. Toužil se stát soudcem snad ještě víc než Colaianini, tedy pokud to vůbec bylo možné, ale nezvládl písemné zkoušky. Zkusil to znovu a pak ještě jednou, až vyčerpal všechny tři možnosti povolené zákonem. Když jsem se dozvěděl, že neuspěl ani na třetí, poslední pokus, už jsme se nevidali, ale i tak jsem pomyslel na zničující

pocit porážky a selhání, který musel zakoušet. Pak se seznámil s jednou dívkou, dcerou benátského průmyslníka, vzal si ji, odstěhoval se někam blízko Roviga, začal pracovat u svého tchána a svou hořkost a nesplněné sny utopil v mlze. Nebo si to možná jen myslím, třeba je šťastný a bohatý a to, že se nestal soudcem, bylo jednoduše jeho životní štěstí.

Po neúspěšném pokusu u konkurzu jsem zůstal v Římě. Pokoj v penzionu jsem měl zaplacený na tři dny, to znamená na dobu celé písemné zkoušky. A tak zatímco se moji kamarádi potýkali s trestním právem a právem občanským, jsem já prožil nejhezčí prázdniny v Římě za celý svůj život. Protože jsem neměl nic na práci, podnikal jsem dlouhé procházky, kupoval si knihy za poloviční cenu, odpočíval na lavičkách v parku Villa Borghese, četl jsem si a také jsem psal. Zplodil jsem několik otřesných básní, které se naštěstí ztratily. Na Španělských schodech jsem se skamarádil se dvěma obtloustlými Američankami, se kterými jsem zašel na pizzu, ale pozvání, abychom s našatým večerem pokračovali v jejich bytě, jsem odmítl, protože mi připadalo, že na sebe spiklenecky mrkly, a vzhledem k tomu, že každá z nich musela vážit mezi osmdesáti a devadesáti kily, jsem si pomyslel, že důvěřovat je dobré, ale nedůvěřovat je ještě lepší.

Zatímco jsem se ve svém životě dostal na rozhraní — už jsem se necítil být klukem, ale zároveň také ještě ne mužem —, svět během toho vláhého února, nečekaně stráveného v Římě, skýtal netušené možnosti. Šlo o úzký, dočasný předěl, který byl naplněn euforií. Bylo skvělé pohybovat se na tomhle rozhraní. Jen to, co je přechodné, je dokonalé.

Tohle všechno se mi vybavilo během té hodiny, která mi vlivem jakési zvláštní alchymie připadala podobně mlhavá a sladká jako ony dny před dvaceti lety. Zaplavil mě nesmyslný, vzrušující pocit, že se pásek dostal do bodu, kdy se převine na začátek, a že nový začátek čeká taky na mě. Bylo to jen zamrazení, záchvěv. Ale krásný.

Pak jsem si však všiml, že už je deset, uvědomil jsem si, že bych mohl přijít pozdě, a rychle jsem se vrátil na náměstí Cavour.

Když přijdete ke kasačnímu soudu, nejdříve musíte projít sálem s taláry. U soudních slyšení je talár povinný, ale kromě římských advokátů si skoro nikdo nenosí svůj, takže si ho musíte vypůjčit, jako by to byl divadelní kostým nebo maska na karneval.

Jako vždycky byla před sálem s taláry menší fronta. Rozhlédl jsem se kolem sebe, jestli neuvidím nějakou známou tvář, ale nezhlédl jsem nikoho, koho bych znal. Zato přímo přede mnou stál chlápek, který vypadal jako konečný výsledek vytrvalých neustále se opakujících sňatků mezi pokrevními příbuznými. Měl černé a velmi husté obočí, vlasy znepokojivě nabarvené na blond s odstíny do červena, silný předkus a zelené sako jakoby tyrolského střihu. Představil jsem si jeho policejní fotografii v novinách s titulkem „Banda pedofilů rozvrácena“ nebo na volebním plakátě společně s nějakým pěkným rasistickým sloganem.

Půjčil jsem si talár a přinutil se k tomu, abych si k němu nepřičil, z čehož by mi celé dopoledne bylo mírně nevolno. Jako vždycky jsem pomyslel na to, kolik advokátů už ho asi mělo na sobě a kolik příběhů už asi prošlo jejich rukama. A potom jsem si jako vždycky řekl, že je to hloupá myšlenka, a zamířil k soudní síni.

Můj proces byl jeden z prvních a za půl hodiny od začátku slyšení jsem se dostal na řadu.

Soudce zpravodaj během několika minut popsal, čeho se proces týká, vysvětlil, na základě čeho byl můj klient odsouzen, a nakonec objasnil důvody mého odvolání.

Obžalovaný byl mladší syn jednoho známého podnikatele z Bari. V době, kdy byl obviněn, tedy téměř před osmi lety, mu bylo jedenadvacet a s nevalnými výsledky studoval na právnické fakultě. Mnohem větší úspěch měl jako překupník kokainu. V jistých kruzích ho znali všichni, kdo měli potřebu nebo chuť si koks a příležitostně i jiné drogy dát. Ve své práci byl přesný, dochvilný a spolehlivý. Drogy doručoval přímo do domu, a tak se jeho majetní klienti nemuseli uchýlovat k něčemu tak očividně zavrženíhodnému, jako je hledání dealerů po městě.

Vzhledem k tomu, že ho všichni znali a všichni věděli, co dělá, všimla si ho jednou taky policie. Pořídili si odposlechy jeho mobilů, několik týdnů ho sledovali a pak mu ve vhodný okamžik prohledali byt i garáž. A právě v garáži našli skoro půl kila velmi kvalitního venezuelského kokainu. Nejdříve se snažil hájit a tvrdil, že ty drogy nejsou jeho, že do garáže mají přístup i ostatní lidé z domu a že tam ty věci mohl dát kdokoli. Poté co mu sdělili, že mají jeho telefonáty, se nakonec na radu svého advokáta — mě — rozhodl využít svého práva nevypovídat. Byl to klasický případ toho, kdy by jakákoli další výpověď byla použita proti němu.

Po několika měsících pobytu ve vazební věznici dostal trest domácího vězení a po roce a něco ho pustili s tím, že je povinen zdržovat se na určeném místě a pravidelně se hlásit u kurátora. Proces si vyžádal nějaký čas a celá strategie mé obhajoby, když pomineme všechnu omáčku, se soustředila na to, aby u soudu nemohly být použity odposlechy. Pokud by se to povedlo, žalobu by to velmi oslabilo.

Vznesl jsem otázku nepoužitelnosti odposlechů před soudem. Zamítli ji a odsoudili mého klienta k deseti letům vězení a horentní pokutě. Vznesl jsem otázku nepoužitelnosti odposlechů i před odvolacím soudem. Znovu ji zamítli, ale aspoň snížili trest.

Vznesl jsem tuto námitku i před soudem kasačním a tehdy ráno jsem měl poslední možnost ušetřit svého klienta — který si

mezitím našel pořádnou práci, měl partnerku a také malé dítě — mnoha let vězení. Samozřejmě mohlo případně dojít i k promínutí trestu, předčasnému propuštění a podobně. U rozhodnutí kasačního soudu většinou nebývá přítomna veřejnost, soudní síně mají svou pomyslnou okázalost a hlavně — projednávají se tam výhradně právní otázky, zatímco surově hutná fakta, o kterých se diskutuje během trestních procesů, zůstávají mimo čalouněné stěny soudní síně.

Zkrátka jsou teoreticky splněny všechny podmínky, aby rozsudek i celá situace nebyly zatíženy emocemi, jak tomu u těchto procesů většinou bývá.

Ale z jednoho prostého důvodu tomu tak není.

Když dojde na kasační soud, konec procesu už je velmi blízko. Jedním z možných výsledků slyšení totiž může být, že soud odvolání proti dřívějšímu rozsudku zamítne, což znamená, že klient hned druhý den putuje do vězení.

Proto je to, co se u kasačního soudu děje, tak málo abstraktní; pocit, který prořídí síň a celé slyšení navozuje, je totiž dramatickou předzvěstí budoucích událostí, jež zpravidla vůbec abstraktní nejsou.

Generální prokurátor navrhl, aby mé odvolání bylo zamítnuto. Mluvil krátce, ale bylo vidět, že si spis prostudoval a že vůbec nejde o samozřejmou záležitost. Odůvodněnost mých argumentů působivě vyvrátil a já jsem si pomyslel, že kdybych byl na místě soudců já, taky by mě to přesvědčilo a taky bych žádost odvolatele zamítl.

Předseda pak promluvil ke mně: „Pane advokáte, soud si přečetl vaše odvolání i doplňující dokumentaci. Vaše stanovisko je v nich vyjádřeno jasně. Chtěl bych vás požádat, abyste se během projednávání držel základních faktů a uvedl jen okolnosti, o kterých se v odvolání ani doplňující dokumentaci nezmiňujete.“

Vyjádlil se velmi zdvořile a jasně. Buď tak laskav a pospěš si, neopakuj to, co už víme, a hlavně nemař náš čas.

„Děkuji, pane předsedo. Budu se snažit být velmi stručný.“